

Ένας χρόνος πολέμου στην Ουκρανία: Η «πολιτιστική καταστροφή» και το μεγάλο πλήγμα στην Ορθόδοξη Κληρονομιά

/ [Επικαιρότητα](#)



Ένας χρόνος συμπληρώθηκε από την έναρξη του πολέμου στην [Ουκρανία](#). Το πρωί της 24ης Φεβρουαρίου 2022 χιλιάδες Ουκρανοί ξύπνησαν από εκρήξεις σε πολλές πόλεις. Τα ρωσικά στρατεύματα εισέβαλαν σε διάφορα μέτωπα στην ενδοχώρα αλλά και σε στρατιωτικές εγκαταστάσεις κατά μήκος των συνόρων με την Ρωσία και την Λευκορωσία. Επιβλήθηκε γενική επιστράτευση στην χώρα ενώ σύντομα αναφέρθηκαν και τα πρώτα θύματα.

- Της Δέσποινας Σωτηρίου

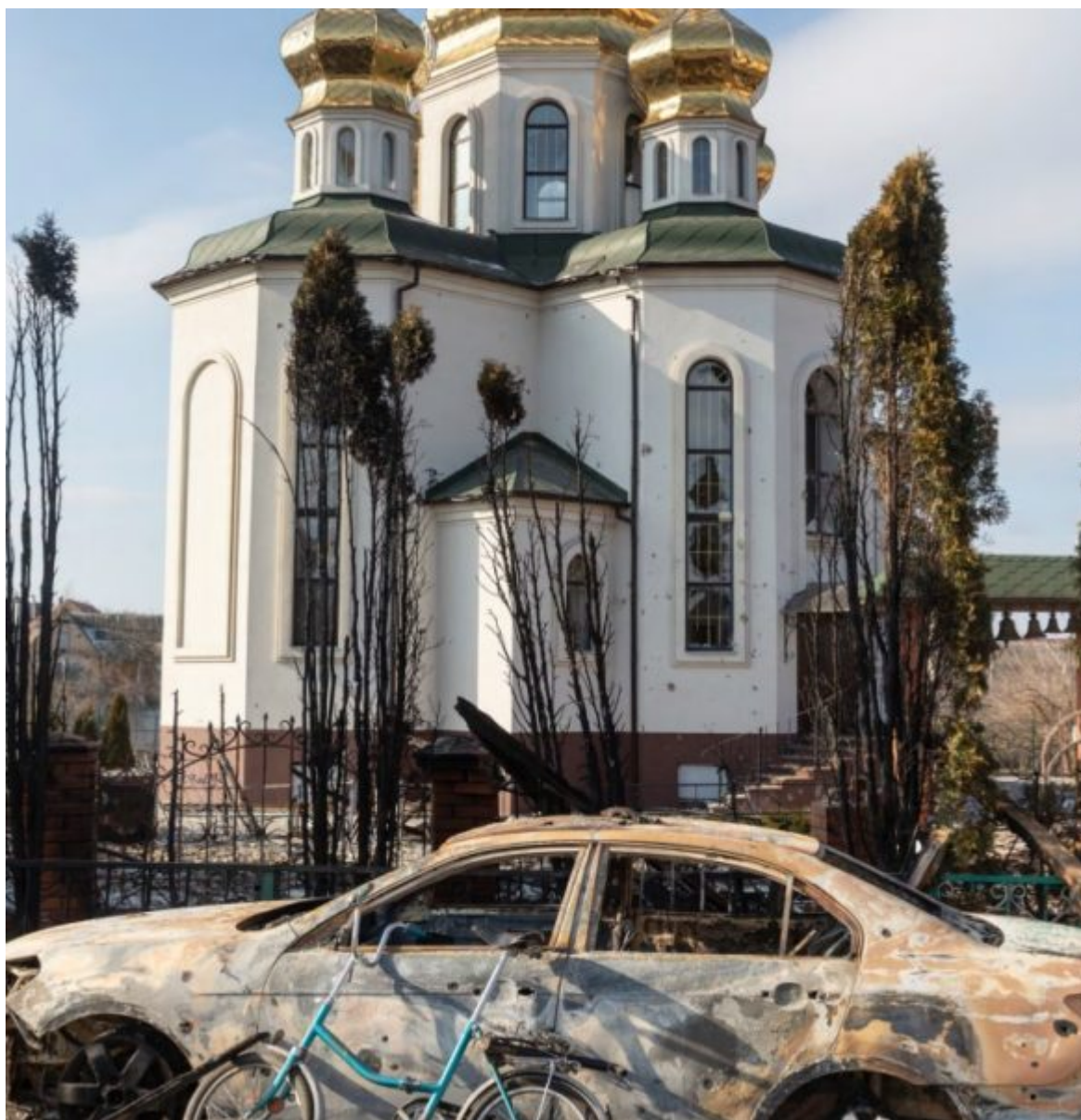
Ο Ρώσος πρόεδρος **Βλαντιμίρ Πούτιν** κάνει λόγο για μια «ειδική στρατιωτική

επιχείρηση». Θέλει να κατακτήσει τις περιοχές του Ντονέτσκ και του Λουχάνσκ. Οι κάτοικοι της Μαριούπολης προκειμένου να γλυτώσουν τον βομβαρδισμό βρίσκουν καταφύγιο σε υπόγεια για εβδομάδες. Πολλοί ωστόσο πέθαναν κάτω από τα ερείπια.



Ο ένας χρόνος πόλεμου στην **Ουκρανία** έχει οδηγήσει σε χιλιάδες νεκρούς, στρατιώτες και άμαχους, (Ρωσία και Ουκρανία δεν δίνουν σαφή απολογισμό των απωλειών τους στα πεδία των μαχών ωστόσο εκτιμήσεις όπως αυτή των βρετανικών υπηρεσιών πληροφοριών που κάνει λόγο για 40 με 60.000 νεκρούς Ρώσους στρατιώτες και 10 με 13.000 Ουκρανούς, ενώ οι άμαχοι νεκροί υπολογίζονται από τον ΟΗΕ στους 8.000).

Ο πόλεμος στην Ουκρανία προκάλεσε τη **μεγαλύτερη [προσφυγική κρίση](#)** στην Ευρώπη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, περισσότερο από οκτώ εκατομμύρια Ουκρανοί έχουν αναζητήσει καταφύγιο στην Ευρώπη μέχρι τις αρχές Φεβρουαρίου 2023, ενώ πάνω από 1,5 εκ. Ουκρανοί πρόσφυγες βρήκαν καταφύγιο στην Πολωνία.



Εκτός από τους νεκρούς, τους τραυματίες και τους εκατομμύρια εκτοπισμένους, ο πόλεμος αυτός έχει το τίμημά του στη μνήμη και στην καρδιά των ζωντανών: η πολιτιστική κληρονομιά της Ουκρανίας, τα μουσεία, τα μνημεία της, τα έργα τέχνης του λαού της, η ορθόδοξη κληρονομιά, κινδυνεύουν – και κάποια έχουν ήδη καταστραφεί.



Churches in Ukraine destroyed by Russian attacks (from left): Cathedral of the Archangel Michael in Mariupol; Church of the Ascension of the Lord in Bobryk village, Kyiv region; St. George's Church in Zavorychy village, Boryspil Diocese, Kyiv region. Photo: State Service of Ukraine for Ethnic Affairs and Freedom of Conscience (DESS)

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία η [UNESCO](https://www.unesco.org/) έχει επαληθεύσει ζημιές σε 241 τοποθεσίες από τις 24 Φεβρουαρίου 2022, εκ των οποίων τα 106 αφορούν σε θρησκευτικούς χώρους, τα 18 σε μουσεία, τα 86 κτίρια σε κτήρια ιστορικού ή/και καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος, τα 19 σε μνημεία και τα 12 σε βιβλιοθήκες.

Πρόκειται για μνημεία των οποίων η καταστροφή έχει επαληφθεί από την υπηρεσία του **ΟΗΕ**, καθώς τα στοιχεία που έχουν ανακοινωθεί από την ουκρανική πλευρά είναι πιο τραγικά: τουλάχιστον 307 κτίρια θρησκευτικής λατρείας έχουν υποστεί ζημιές ή έχουν καταστραφεί ολοσχερώς από τους ρωσικούς βομβαρδισμούς από την έναρξη του πολέμου, ανακοίνωσε η ουκρανική κρατική υπηρεσία για την εθνική πολιτική και την ελευθερία της συνείδησης.



Mother of God Joy of All Who Sorrow Orthodox Church in the village Bohorodychne, Donetsk Oblast, Ukraine. The village came under attack by Russian forces in June 2022. Photo: Volodymyr Kutsenko

Μεταξύ των κτιρίων που καταστράφηκαν ή υπέστησαν ζημιές στην Ουκρανία, είναι πέντε συναγωγές και πέντε τεμένη, ανέφερε το Υπουργείο. Οι υπόλοιποι 297 κατεστραμμένοι χώροι λατρείας είναι χριστιανικές εκκλησίες.



AP Photo/Evgeniy Maloletka

Οι περισσότερες από τις κατεστραμμένες εκκλησίες ή εκκλησίες που έχουν υποστεί ζημιές βρίσκονται στις περιοχές Ντονέτσκ και Λουχάνσκ - 75 και 59, αντίστοιχα. Σαράντα τρεις εκκλησίες υπέστησαν ζημιές στην περιοχή του Κιέβου και 38 στην περιοχή του Χαρκόβου.



Second St. Mitrofanov Church in Lysychansk, in Luhansk region of Ukraine, damaged by Russian missile strikes in 2022. Photo: State Service of Ukraine for Ethnic Affairs and Freedom of Conscience (DESS)

Οι καταστροφές σε ορθόδοξα μνημεία σύμφωνα με την Unesco αφορούν μεταξύ άλλων τα εξής:

- **Περιφέρεια Κιέβου**

Voznesens'kaTserkva, Εκκλησία της Ανάληψης Παλιά εκκλησία (TserkvaHeorhiyivs'ka) στο χωριό Zavorychi της περιοχής Κιέβου – (Περιφέρεια Κιέβου)

Εκκλησία Petro-Pavlivska

Εκκλησία της Αναστάσεως του Χριστού

Εκκλησία της Γεννήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου (χτίστηκε το 2008)

Ξύλινη εκκλησία της Γεννήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου (χτίστηκε το 1892)

Εκκλησία St. Georgiy Pobidonosets στο Irpin (χτίστηκε το 2021)

Μονή της εικόνας της Θεοτόκου “Uslyshatelnytsya” στο χωριό Fasova (χτίστηκε το 2012-16)

Εκκλησία της Αγίας Τριάδας (χτίστηκε το 1909-15)

Εκκλησία των Αγίων Ηλία και Αποστόλου Ανδρέα του Πρωτόκλητου (χτίστηκε το 1997)

Εκκλησία του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή

Εκκλησία της Μεσιτείας της Υπεραγίας Θεοτόκου – Lypivka



- **Περιφέρεια Chernihiv**

Εκκλησία του Αγίου Θεοδοσίου

Εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης του Chernihiv

Εκκλησία του Αγίου Καζάν στο Chernihiv

Μνημειακό νεκροταφείο με αναμνηστική επιγραφή για τους νεκρούς και το παρεκκλήσι του Αγίου Αρχαγγέλου Μιχαήλ (χτίστηκε το 2014-21)

Εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (χτίστηκε το 1801-04)



- **Περιφέρεια Χάρκοβο**

Ορθόδοξη εκκλησία στο χωριό Kamianka του Izyum

Εκκλησία της Αγίας Βασίλισσας Ταμάρα

Εκκλησία των Αγίων Μυροφόρων Γυναικών

Εκκλησία της Γεννήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου (χτίστηκε το 1838)

Εκκλησία της 2000ης επετείου της Γέννησης του Χριστού στο Χάρκοβο (χτίστηκε το 1999-2001)

Καθεδρικός Ναός της Αγίας Ανάληψης (Παναγιώτατος Ναός) στο Izyum (χτίστηκε το 1826, ολοκληρώθηκε το 1902-03)

Εκκλησία του Σταυρού (χτίστηκε το 1809-23)

Εκκλησία του Αγίου Δημητρίου της Σολουνείας

Εκκλησία της Μεταμόρφωσης (χτίστηκε το 2011-13)

Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου του Νικηφόρου

Εκκλησία του Αγίου Νικολάου του Θαυματουργού (χτίστηκε το 1991-96)

Εκκλησία του Αγίου Ανδρέα

Εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου

Εκκλησία της Αγίας Τριάδας (χτίστηκε το 1826)



- **Περιφέρεια Zaporizhzhya**

Εκκλησία του Αγίου Tikhon of Zadonsky

Εκκλησία προς τιμή του μάρτυρα Oleksander – Termirivka

- **Περιφέρεια Zhytomyr**

Ορθόδοξη εκκλησία κοντά στο Zhytomyr

Εκκλησία του Αγίου Νικολάου

- **Περιφέρεια Ντόνετσκ**

Ιερά Λαύρα της Ιεράς Κοιμήσεως του Σβιατογκόρσκ)

Εκκλησία του Αγίου Νικολάου του Θαυματουργού Myrlikiysky

Παρεκκλήσι της Αγίας Μάρτυρος Τατιάνας

Ορθόδοξος καθεδρικός ναός της Παναγίας του Καζάν στη Μαρίνκα

Εκκλησία του Αγίου Αρχαγγέλου Μιχαήλ στη Μαριούπολη

Εκκλησία της Αγίας Μεταμόρφωσης

Άγιος Νικόλαος ο Θαυματουργός

Εκκλησία της Γεννήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου στη Μαριούπολη

Εκκλησία της Αγίας Τριάδας στη Μαριούπολη (χτίστηκε το 2010)

Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως – Μαριούπολη

Ιερός Ναός Κοιμήσεως – Μαριούπολη

Εκκλησία του Αγίου Νικολάου – Lyman

Εκκλησία του Αγίου Θεοδοσίου του Chernihiv – Stavky

- **Περιφέρεια Λουχάνσκ**

Εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης (Katerynyns'kaTserkva)

Εκκλησία της Γέννησης στο Severodonetsk

Εκκλησία του Αγίου Λουκά της Κριμαίας (κτίριο των αρχών του XXI αιώνα)

Εκκλησία του St. Feodosiy of Chernihiv (χτίστηκε το 1896-1902)

Παρεκκλήσι προς τιμήν του Αγίου Σεραφείμ του Σαρόφσκι – Σεβερντόννετσκ

Εκκλησία του Αγίου Νικολάου (χτίστηκε το 1873-82)

- **Περιφέρεια Μικολάιβ**

Εκκλησία της Αμόλυντης Σύλληψης της Υπεραγίας Θεοτόκου (χτίστηκε το 1852)

- **Περιοχή Vinnytsya**

Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου του Νικηφόρου

- **Περιφέρεια Dnipropetrovs'k**

Εκκλησία St. Oleksii – Velyka Kostromka (περιοχή Dnipropetrovs'k)

Η μελέτη της UNESCO

Η UNESCO διενεργεί προκαταρκτική εκτίμηση ζημιών για πολιτιστικά αγαθά διασταυρώνοντας τα αναφερόμενα περιστατικά με πολλές αξιόπιστες πηγές. Αυτά τα δημοσιευμένα δεδομένα που θα ενημερώνονται τακτικά δεν δεσμεύουν τον

Οργανισμό. Η UNESCO αναπτύσσει επίσης, με τους οργανισμούς εταίρους της, έναν μηχανισμό για ανεξάρτητη συντονισμένη αξιολόγηση δεδομένων στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης δορυφορικών εικόνων, σύμφωνα με τις διατάξεις της **Σύμβασης της Χάγης του 1954** για την Προστασία της Πολιτιστικής Περιουσίας σε περίπτωση ένοπλης σύγκρουσης.

Ο όρος «**πολιτιστική περιουσία**» αναφέρεται στην ακίνητη πολιτιστική περιουσία όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της Σύμβασης της Χάγης του 1954, ανεξάρτητα από την προέλευσή της, την ιδιοκτησία ή το καθεστώς εγγραφής της στον εθνικό κατάλογο, και εγκαταστάσεις και μνημεία αφιερωμένα στον πολιτισμό, συμπεριλαμβανομένων των μνημείων.

Φωτογραφίες από oikoumene.org, irf.in.ua